

θανάσης φωτιάδης

Λ Υ Δ Ί Α

δήγμα

θανάσης φωτιάδης
Λ Υ Δ Τ Α

εκδόσεις δήγμα

Μαντινείας 48, Τ.Κ. 54644, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Τηλ.: 6937 160705 και 6937 108881

Ιστοσελίδα: <http://www.ekdoseis-digma.gr/>

E-mail: thanasis@triaridis.gr

&

Ομήρου 47, Τ.Κ. 10672, ΑΘΗΝΑ

Τηλ.: 210 3614968, Φαξ: 210 3613581

E-mail: info@eurasiabooks.gr

δήγμα/μυθοπλασίες 13

Λ Υ Δ Τ Α

1η έντυπη έκδοση, Χειμώνας 2012

50 σελίδες (12 «επί» 20,5)

ISBN: 978-960-8187-82-5

© γενικό: 2012, ΘΑΝΑΣΗΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ

© για την έντυπη ελληνική έκδοση: 2012, εκδόσεις *δήγμα*
και ΘΑΝΑΣΗΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ

Μορφοποίηση του εξωφύλλου και της έκδοσης έκανε ο ΘΑΝΑΣΗΣ ΤΡΙΑΡΙΔΗΣ.

Ο πίνακας της σελίδας 5 είναι έργο του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΤΟΥΛΑ.

Το κόσμημα του εξωφύλλου είναι σχέδιο του ΘΑΝΑΣΗ ΦΩΤΙΑΔΗ.

Οι τυπογραφικές διορθώσεις είναι της ΜΑΡΙΑΣ ΡΑΜΜΟΥ.

Παραγωγή: ΑΛΦΑΒΗΤΟ ΑΒΕΕ, Αθήνα (τηλ.: 210 6466086)

Διακίνηση: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΥΡΑΣΙΑ (<http://www.eurasiabooks.gr/>)

Ομήρου 47, Τ.Κ. 10672, ΑΘΗΝΑ (τηλ.: 210 3614968, Φαξ: 210 3613581)

θανάσης φωτιάδης

ΛΥΔΙΑ

δήγμα

Απόστολος Κοτούλας, *Καύση σιωπηρή... Αναίμακτη*
μεικτή τεχνική σε καμβά, 2011

*«Δέον της σατραπείας να ηγηθώμεν –ή να αγαπώμεν;–
εξακολουθητικώς και αμετανοήτως!»*

Ρήματα, σήματα και μνήματα, έρωτος
κύματα του λυδοπαθούς ψευδο-Οροίτου.

ΞΥΤΙΝΩ ΜΕΤΕΩΡΟΣ ΕΝΤΟΣ ΜΟΥ
ΚΙ ΑΚΟΥΩ ΤΟ ΓΟΥΡΓΟΥΡΗΤΟ ΜΑΣ ΣΤΟ ΦΤΗΝΟ ΡΑΔΙΟ
ΠΟΥ ΠΛΑΙΖΕΙ ΤΟ ΑΝΤΑΤΖΙΟ ΤΩΝ ΟΝΕΙΡΩΝ ΜΑΣ.
ΣΕ ΛΙΓΟ ΘΑ ΒΓΟΥΜΕ ΝΑ ΔΟΥΜΕ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ
ΚΑΙ ΝΑ ΝΙΩΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΞΑΨΗ ΤΟΥ ΜΟΙΡΑΙΟΥ
ΝΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΟΥΜΕ ΤΗ ΘΛΙΨΗ ΤΟΥ ΩΡΑΙΟΥ
ΝΑ ΠΕΡΑΙΩΣΟΥΜΕ ΤΟ ΠΛΑΡ' ΟΛΙΓΟΝ
ΧΑΜΕΝΟ ΟΝΕΙΡΟ.

ΔΙΑΒΑΖΩ:

—Καλημέρα!
Βέλος φωτεινό
η ματιά μου
καίει.
Στη σκακιέρα
τ' άλογό μου
ισχνό σου κλαίει
ένα «Σ' αγαπώ!»

*Λυδία ειδύλλια δειλία
άδηλη άδολη Δείλιοι δείλι
δηλαδή δηλοί δειλοί
δόλιος.*

Αφήνω το βιβλίο να πέσει απ' τα αδύναμα
συγκινημένα χέρια μου
κι ανασαίνω βαθιά για να ζεστάνω την παγωμένη
απουσία σου,
μικρή μου.

Χτενίζω
με τα νύχια μου σπόνδυλο σπόνδυλο
την πλάτη που μου γύρισες
όταν τη χίμαιρα αναζητούσα.
Εκείνην που ξαστόχησα
μια νύχτα Αυγουστιάτικη
στο ξεψύχισμα του παντοτινού Δεκεμβρη μας.

Κλέβω
τα χρόνια μου
για να σε δω στο άρμα του γαλάζιου μου ορίζοντα.

Διαβάζω
τη διαθήκη μου και σε βρίσκω παντού κυρίαρχη
ανάμεσα σε φιλά γράμματα και σε τίτλους.
Εισπνέω τη σκόνη αρχαίων παπύρων και σοφών
συγγραμμάτων που μιλούνε για σένα
ανέγγιχτη, αγέρωχη, αδιανόητη.

Μαζεύω

τους χυμούς του παλλόμενου ίσκιου σου απ' τις
πτυχώσεις των κάθιδρων σεντονιών.
Τη φυλλωσιά της νιότης σου τούφες τούφες
τη μαζεύω για να πλέξω στεφάνι για τη
στερνή μου την άνοιξη.

Ανασαίνω το χνότο σου

μέντα, δυόσμο, κανέλα και τριαντάφυλλο
μασώ τις λέξεις σου
μέντα, δυόσμο, κανέλα και τριαντάφυλλο
καθρεφτίζω τα χείλη μου στα δικά σου
μέντα, δυόσμο, κανέλα και τριαντάφυλλο.

Διαβάζω

γράμματα απελπισμένα και απειλητικά με γυάλινα
μάτια που καίνε.

Χαϊδεύω

τρυφερά τις πέτρες της οργής και του αναθέματος
και

Σκουπίζω με σμυριδόχαρτο τα αίματα.

Αφουγκράζομαι

μελωδίες ουρλιαχτών κι οι νότες σφηνώνονται στις
φλέβες μου· το κλειδί του σολ τρυπά την
καρδιά μου.

Βυθίζω

τη νύχτα στο κορμί μου και φέγγω γαλήνιος και
τιποτένιος.

Ονειρεύομαι

περιπάτους σε δάση αλλόκοτα και παραλίες
φανταστικές μ' ένα χάδι-φτερό
στην ιδρωμένη χούφτα μου και
ξυπνώ με δυο πυρακτωμένα ρουμπίνια στο λευκό
μου υπογάστριο.

Τραγούδα, κορίτσι μου,

μαζί μου του αμετανόητου

Neftalí Ricardo Reyes Basoalto

τους κελαηδισμούς:

*Dos amantes dichosos hacen un solo pan,
una sola gota de luna en la hierba,
dejan andando dos sombras que se reúnen,
dejan un solo sol vacío en una cama.*

ΠΟΣΑ ΤΑ «ΠΕΡΙΜΕΝΕ» ΚΑΙ ΤΑ «ΛΙΓΟ ΑΚΟΜΑ» ΠΟΥ ΣΟΥ ΄ΧΩ ΠΕΙ
ΠΟΣΑ ΤΑ «ΘΑ ΔΕΙΣ» ΚΑΙ ΤΑ «ΟΠΩΣ ΔΗΠΟΤΕ» ΠΟΥ ΣΟΥ ΄ΧΩ ΠΕΙ
ΠΟΣΑ ΤΑ «ΤΡΕΛΑΙΝΟΜΑΙ» ΚΑΙ ΤΑ «ΛΙΓΩΝΩ» ΠΟΥ ΣΟΥ ΄ΧΩ ΠΕΙ
ΠΟΣΑ ΤΑ «ΕΛΑ» ΤΑ «ΠΑΜΕ» ΤΑ «ΓΥΡΝΑ» ΠΟΥ ΣΟΥ ΄ΧΩ ΠΕΙ
ΠΟΣΑ ΤΑ «ΜΕΙΝΕ» ΚΑΙ ΤΑ «ΚΟΙΤΑ ΜΕ» ΠΟΥ ΣΟΥ ΄ΧΩ ΠΕΙ
ΠΟΣΑ ΤΑ «ΚΛΑΨΕ ΣΤΑ ΧΕΙΛΗ ΜΟΥ» ΠΟΥ ΣΟΥ ΄ΧΩ ΠΕΙ
ΠΟΣΑ ΤΑ «ΣΕ ΘΕΛΩ, ΣΕ ΠΟΘΩ» ΠΟΥ ΣΟΥ ΄ΧΩ ΠΕΙ
ΠΟΣΑ ΤΑ «ΠΡΩΤΗ ΜΟΥ ΦΟΡΑ» ΠΟΥ ΣΟΥ ΄ΧΩ ΠΕΙ
ΠΟΣΑ ΤΑ «ΠΡΩΤΗ ΜΟΥ ΦΟΡΑ» ΠΟΥ ΣΟΥ ΄ΧΩ ΠΕΙ
ΠΟΣΑ ΤΑ «ΑΧ» ΚΑΙ ΤΑ «ΝΑΙ» ΠΟΥ ΣΟΥ ΄ΧΩ ΠΕΙ
ΠΟΣΑ ΤΑ «Σ' ΑΓΑΠΩ» ΠΟΥ ΣΟΥ ΄ΧΩ ΠΕΙ
ΠΟΣΑ ΤΑ «ΝΙΩΘΩ» ΠΟΥ ΣΟΥ ΄ΧΩ ΠΕΙ
ΠΟΥ ΣΟΥ ΄ΧΩ ΠΕΙ
ΠΟΥ ΣΟΥ ΄ΧΩ ΠΕΙ
ΠΟΥ ΣΟΥ ΄ΧΩ ΠΕΙ
ΑΓΑΠΗ ΜΟΥ!

Γιώτα, Καλυψώ, Δέσποινα, Μαρία μελαχρινή, Ζωή, Βικτώρια, Μαρίνα Θετταλή, Δώρα, ξανθή Μαρία, στην αγκαλιά της στείλτε με τάχιστα, το αναπότρεπτο καθυστερήστε, μαζί μου βγάλτε τη γλώσσα στον λαμπερό διαβατάρη των οδών (ανόδων ή καθόδων)

Απρόθυμος γυρνώ στων είκοσι και κάτι μου τα
μάρμαρα και τα πορφυρά τ' ακρογιαλία.
Στέκω ενεός μπροστά στο φλογισμένο ξίφος που
ξέσκισε θάφτηκε πάλιωσε έλιωσε.

Τον Έζρα Πάουντ φέρνω στο νου μου
ξανά και ξανά:

*I pat my new cask of wine.
My friends are estranged, or far distant,
I bow my head and stand still.*

Πάλι θα αραιώσω το αίμα μου στον βωμό
της απάτης.

Πάλι θα στρώσω το ψέμα μου να ξαπλώσω νωθρός
και ανήμπορος.

Πάλι θα λιώσω το στέμμα μου στο χυτήριο της
αποτυχίας.

Ακούσαμε, χαρήκαμε
—Σκατά!— δεν διδαχτήκαμε
απ' τις γαλιάντρες.

Μοιραίοι εκπαιδευτήκαμε με τις πολιτικές και τα
σοφά παράλογα που ακούσαμε

τις ώρες τις αλκοολικές

από γραβατοφόρους απελπισμένους άντρες

ρέκτες της ηδονής, αποδέκτες της αναμονής.

Γιάννη, Δημήτρη, Θανάση, Πάνο,
την έγνοια απόψε τη γνωστή που κάποτε με
 γέμιζε λύπη
σαν πυρετό τη νιώθω να με εγκαταλείπει
σαν ίωση που περνά και ξεχνιέται,
 σαν πολύτιμο λίθο που τον χάνω.
Νιόνιο, Δημήτρη, Τάσο, Νικόλα,
σκιές μακρινές μου φαίνονται όλα
εκείνα που κάποτε φαντάζανε τέλος
εκείνα που βάζαν φαρμάκι στο βέλος.

Άδης άδεις δέηση άδειος
αδαής Δίας δάση δασύς
έδυσα ήδη ηδύς.

Καταραμένος κι αιώνιος ψιθυρίζει στ' αφτί μου
Αψέντι η ανάσα του,
φαρμάκι που λιγώνει η μιλιά του:

*Ma soeur, côte à côte nageant,
Nous fuirons sans repos ni trêves
Vers le paradis de mes rêves!*

Κορβέτα μυθική αρμενίζεις στους ωκεανούς της
ελπίδας μου.
Ακρόπρωρο τα χείλη σου σαρκιάζουν
τη θαλασσοταραχή μου.
Κοίτα τ' αστέρια, αστέρι μου, κι όρμα στο κύμα,
σπάσ' το, κόντρα στον καιρό, ίσια με τόλμη,
με ρώμη λιονταρίσια, όπως σου πρέπει.

Στάχια μου αθέριστα, σκεπάστε τη γη μου.
Ρόδινες στιγμές μου, στραφείτε στη δύση μου
Πάλλευκη μοίρα μου,
λινίσου χαρούμενα στο λίκνο της μέρας σου,
στη στρωμένη της νυχτιάς μου.
Λέαινα αρχοντική ακροβατείς στου κορμιού μου
τα βράχια.
Γλιστρούν οι πέτρες κάτω απ' τις φτέρνες σου στου
απείρου τα χάρη.
Πλάι στο πικρό δέντρο χαμογελάς της συντριβής
μου το χαμόγελο και ξορκίζεις την άμοιρη
μοίρα μου.
Πώς εμφανίστηκες στη Στοά του Αττάλου μόνη
και λαμπερή κείνο το σούρουπο του Ιούλη;
Αναστέναξε η δεύτερη από αριστερά Καρυάτιδα
σαν είδε το κενό μου βλέμμα να σ' αναζητά
ανάμεσα σε δάση αδιάφορων ανθρώπων.

Τι λες, Ερεσία φίλη; Δεν ακούω – Νιώθω όμως:

ΕΡΟΣ ΔΕ ΤΙΝ ΑΞΕΜΟΙΦΡΕΝΑΣ ΩΣ ΑΝΕΜΟΣ ΚΑΤΟΡΟΣ ΔΡ
ΥΣΙΝ ΕΜΠΙΕΤΩΝ

Τι έπαθε, Κλειΐδα, η μάνα σου; Για ποιο πόθο,
ποια φρένα, σε ποια θεά με παραδίδει
με το παραλήρημά της;

ΗΙΘΕ ΣΕ ΓΩ ΔΕ ΣΕ ΜΑΙΟΜΑΝΟΝ ΔΕ ΨΥΞΑΣΕ ΜΑΝΦΡΕΝ
ΑΚΑΙΟΜΕΝΑΝ ΠΙΟΘΩΙ

*Μοίρα μύρο μέρα μηροί
μωρία μύριοι μόρια αρμοί
ρίμα ρήμα ρύμη.*

Κάποιο τζουκ μποξ τρελάθηκε, μονάχο του και
ψέλνει:

*Κομμάτια για σένα θα γίνω
παπύρους κι αιώνες θα πίνω
τις νύχτες μου δεν θα γερνώ.*

*Με χάρδια, χαρούμενες μέρες,
που νιώθω πως γίνανε σφαίρες:
Το λάθος μου αυτό το στερνό.*

*«Μη φύγεις», φωνάζει, «γαμώτο,
θυμήσου το χάρδι το πρώτο
κι αυτό το μουντό πρωινό».*

*Φτενό ραγισμένο λιθάρι
η ανάσα μου θε να σε πάρει
στο τούνελ της το σκοτεινό.*

Παύση. Σιγή. Δεν θέλω ν' ακούω άλλο. Πονάω.

Κι όταν τα μάτια μας γίνουνε δύο
Κι όταν τα κορμιά μας παραδοθούν στις μοναξιάς
το μινόρε
Κι όταν σταθούμε η μία απέναντι από τον έναν
Τότε, αγάπη μου, μην κλάψεις των στερημένων τα
δάκρυα
Μην αναρωτηθείς τι απέμεινε από τόσο πόθο
Εμείς θα 'χουμε την Περαία μας.

Άλλωστε το 'πε κι ο Β.Β. όταν ο λυρισμός έπνιξε
την εξεγερμένη κραυγή του κυνισμού του:

*Doch ihr Gesicht, das weiß ich
wirklich nimmer
Ich weiß nur mehr:
Ich küsste es dereinst.
Und auch den Kuss,
ich hätt' ihn längst vergessen
Wenn nicht die Wolke da gewesen wär
Die weiß ich noch und werd
ich immer wissen*

Θυμήσου κείνον το σκύλο πλάι στη γέφυρα
Ποιο ήταν τ' όνομά του θυμάσαι;
Είχε όνομα; Ήτανε σκύλος πάντως, το θυμάμαι, το
είδαμε
Μας είδε, μας χαμογέλασε σιωπηλός και ευγενής.
Λύκος μαζί και αλεπού
το βλέμμα του στο βλέμμα το δικό μας
κι η ανάσα μου μέσα στη δική σου
Δικός σου
Είμαι.

*ΔΙΚΟΣ ΣΟΥ
ΕΊΜΑΙ.*

ΔΙΚ'ΟΣ ΣΟΥ

ΕΊΜΑΙ.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΙΑ ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Το απόσπασμα της σελ. 15 του Πάμπλο Νερούδα από το *Cien Sonetos de amor* (Εκατό ερωτικά σονέτα), 48ο σονέτο.

Δύο ευλογημένοι εραστές κάνουν ένα μόνο ψωμί,
μα μόνη σταγόνα φεγγαριού στο χορτάρι,
αφήνουν σαν βαδίζουν δυο σκιές που σμίγουν σε μία,
αφήνουν έναν μόνο ήλιο άδειο σ' ένα κρεβάτι.

Το απόσπασμα της σελ. 21 του Έζρα Πάουντ από το ποίημα *To-Em-Mei's "The Unmoving Cloud"* («Το ασάλευτο σύννεφο» του *Το-Εμ-Μεί*) και τη συλλογή *Cathay* (Κατάη).

Χτυπώ απαλά το καινούργιο μου κρασοφλασκί.
Οι φίλοι μου πια αποξενωμένοι ή στα πέρατα χαμένοι,

Κλίνω την κεφαλή μου και στέκω σιωπηλός.

Το απόσπασμα της σελ. 29 του Σαρλ Μποντιέ από το ποίημα *Le Vin des amants* (Το κρασί των εραστών) και τη συλλογή *Fleurs du mal* (Τα άνθη του κακού).

Αδερφή μου, δίπλα δίπλα στον καιρό,
Δίχως πάψεις, δίχως στάσεις να ορμήζουμε
Των ονείρων τον παράδεισο ν' αγγίζουμε!

Στη σελ. 33 οι στίχοι είναι της Σαπφούς.

*Έρως δ' ετίναξέ μοι φρένας, ως άνεμος κατ' όρος δρύσιν
εμπέτων.*

Ο έρωτας ταρακούνησε την ψυχή μου σαν τον άνεμο που χριμάει
πάνω στις βαλανιδιές τις βουνίσιες.

*ήλθες, έγω δε σ' εμαιόμαν, ον δ' έψυξας έμαν φρένα
καιομέναν πόθωι.*

Έφτασες· σε γύρευα, δροσερό αεράκι στα σωθικά μου που ο πόθος
τα τσουρούφλιζε.

Το απόσπασμα της σελ. 39 του Μπέρτολτ Μπρεχτ από
το ποίημα Erinnerung an die Marie A. (Ανάμνηση της
Μαριάς Α.) και τη συλλογή Hauspostille.

Κι όμως το Πρόσωπό της δεν το γνώρισα ποτέ
Κι όμως ξέρω πως τα φιλιά μου το εξερέυνησαν.

Κι όμως και το φιλί το 'χα ξεχάσει από καιρό
Όταν το σύννεφο ξεμάκρυνε αποδώ
Κι όμως εκείνη την ξέρω καλά και θα την ξέρω στον αιώνα...

Τα αποσπάσματα των Νερούδα, Πάουντ, Μποντλιέρ και Μπρεχτ απέδωσαν σε μεστά όσο και ποιητικά ελληνικά οι Λυδία Ασλανίδου, Γιώργος Φωτιάδης, Νίκος Σεκέρογλου και Αμαλία Κοντογιάννη αντίστοιχα. Τους ευχαριστώ μέσα από την καρδιά μου και εκφράζω τη συγκίνησή μου για το ότι τέσσερα τόσο αγαπημένα μου πρόσωπα είναι παρόντα σ' αυτήν την έκδοση. Τα αποσπάσματα της Σαπφούς απέδωσε στα ελληνικά ο υπογράφων. Θερμές ευχαριστίες στον φίλο Απόστολο Κοτούλα για τη διάθεση του εκκωφαντικού έργου του και στον πάντα παρόντα Θανάση Τριαρίδη για τη φιλία, την εμπιστοσύνη και τη γενναιοδωρία του.

Θανάσης Φωτιάδης

